

เทศน์เช้า วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วัตรในศาลาโรงฉัน ทำกัตถกิจ นี่มันเป็นกิจ มันเป็นหน้าที่การงาน งานทางโลกเรา ทำอาบเหงื่อต่างน้ำ มันเป็นหน้าที่การงาน แต่เวลากิน เวลานั้นก็เป็นงานอันหนึ่ง เป็นกัตถกิจ เป็นหน้าที่การงาน ก็มีกฐ มีกติกา

กฐกติกาเห็นใหม่ คนเราจะดีด้วยการฝึกฝน ธรรมะสอนนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก อยู่ในพระไตรปิฎก ซ้ำงเขาต้องเอามาฝึก เอามาหัด สัตว์มันยังฝึกหัด ยังใช้งานได้ มนุษย์ก็มีสิทธิที่จะประพฤติปฏิบัติ จะตัดแปลงใจของตัวได้

ถ้ามนุษย์จะประพฤติปฏิบัติ จะตัดแปลงใจของตัว มันอยู่ที่การฝึกฝน ถ้าการฝึกฝน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะฝึกฝน สมัยที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ๆ ธรรมวินัยนี้ไม่มีนะ กฐกติกายังไม่มีเลย กฐต่างๆ ที่เขาทำผิดพลาด สิ่งต่างๆ ยังไม่มีเลย

แต่ผู้ที่ไปธรรมเห็นใหม่ พระยสะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว เทศนาว่าการบัญญัติทั้ง ๕ แล้วเดินจงกรมอยู่ เสวยวิมุตติสุขอยู่ พระยสะก็มีปราสาท ๓ หลังเหมือนกัน

“ที่นี่เดือดร้อนหนอ ! ที่นี่วุ่นวายหนอ !”

มันมีความอึดอัดออกมาจากบ้าน มันอึดอัดมาก มันทุกข์ยากมาก

“ที่นี่เดือดร้อนหนอ ! ที่นี่วุ่นวายหนอ !”

แต่มันไม่มีทางออกนะ ไม่มีทางไป ถ้าไม่มีธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่มีทางไป แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเดินจงกรมอยู่เห็นใหม่

“ยสะ ! ที่นี้ไม่เดือดร้อน ที่นี้ไม่วุ่นวาย มานี้ ! มานี้ !”

พระพุทธเจ้าเทศนาว่าการให้ฟัง จนพระยสะเป็นพระโศดาบัน พ่อแม่มาตามหา นะ เพราะมีลูกคนเดียว ก็บังพ่อแม่ไว้ เทศนาอีกทีพ่อแม่ได้เป็นพระอนาคามี แต่ลูกได้ เป็นพระอรหันต์ พ่อเป็นพระอริยบุคคลแล้ว เปิดให้เห็นกันได้ สิ่งที่ฝึกหัดเห็นใหม่ เพราะอะไร เพราะท่านยังมีธรรมวินัยอยู่ แต่คนมีความใฝ่ฝัน คนมีความตั้งใจจริง ปรรณาธรรมเหนือโลก ธรรมที่ให้จิตใจนี้พ้นจากกิเลสไปได้

แต่ในปัจจุบันนี้ พวกเราก็ปรารถนา แต่ปรารถนาจริงๆ กลางๆ นะ ปรารถนาไม่ อุกฤษฏ์ ไม่เต็มที มันไม่กล้า นี่พอธรรมวินัยบัญญัติไว้ กฎกติกานี้บัญญัติไว้ พอกฎกติกา บัญญัติไว้เห็นใหม่ มันลวงสมัย มันทำไม่ได้ คิดถึงเหมือนกฎหมาย ...

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาพูดถึงพระอานนท์ไว้เห็นใหม่ ต่อไปภาย ภาคหน้า ถ้าสิ่งใดวินัยเล็กน้อยนี้ ถ้าจะแก้ไขก็ให้แก้ไขได้ แต่เพราะว่าในสมัยพุทธกาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังมีชีวิตอยู่ มีลัทธิต่างๆ มหาศาลเลย

พระจุนทะไปเห็นศาสดาของลัทธิต่างๆ เขาเสียไปแล้วศาสนาของเขาล่มสลาย เขาอยู่กันไม่ได้ พระจุนทะมาถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า

“เพราะเหตุใด”

“เพราะไม่มีวินัย ไม่มีระเบียบข้อบังคับนี้”

นี่พอเวลามีพระทำผิดพลาดก็มีข้อวินัยต่างๆ มา พอต่างๆ มาเห็นใหม่ เพราะพระ สมัยพุทธกาลเห็นความล่มสลายของลัทธิต่างๆ

พระกัสสปะถึงได้เวลาทำสังคายนา พระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ นี่เถรวาท ! เถระ.. เถรวาทเป็น โอวาทของพระเถระ ๕๐๐ องค์ เป็นพระเถระ ๕๐๐ องค์ที่บัญญัติธรรมวินัย ไว้ แล้วลงยุติกันไว้ว่า ถ้าเป็นเถรวาท เป็นเถระ ๕๐๐ องค์นี้ เราจะไม่แก้ไข เพราะอะไร

เพราะเวลาประชุมกันแล้วถามพระอานนท์ว่า

“เล็กน้อยแค่ไหน... ต่อไปเล็กน้อยนี้ จะให้แก้ไขได้แค่ไหน”

พระอานนท์บอกว่า “พระพุทธเจ้าไม่บอกได้ว่าแคไหน” เห็นไหม

เพราะไม่ได้บอกว่าแคไหน.. เวลาในสมัยปัจจุบัน กฎกติกากลับมาเพราะเราทำไม่ได้ ทุกอย่างเราทำไม่ได้ เพราะมันพ้นยุคพ้นสมัยแล้วทำไม่ได้ มันไม่เหมือนกฎหมายนะ กฎหมายที่ปฏิบัติไม่ได้ พอกฎหมายที่ปฏิบัติไม่ได้เพราะอะไร เพราะกฎหมายใครเป็นคนบัญญัติล่ะ เขาบอกว่า “หมู่ชนใดตั้งกติกาก็เพื่อหมู่ชนนั้น”

นี่ก็เหมือนกัน ที่ใดถ้าไม่ใช่สัตบุรุษ ที่นั่นไม่ใช่สภา สภาคือคนที่เห็นความถูกต้อง เห็นสังคมทั่วไป บัญญัติเพื่อสังคมนั้น แต่ถ้าที่ใดไม่ใช่สัตบุรุษ หมู่ชนใดบัญญัติกฏกติกาก็บัญญัติเพื่อหมู่ชนนั้น

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปราศจากกิเลส ไม่ใช่เพื่อหมู่ชนใด เพียงแต่บัญญัติไว้เพื่อเป็นเครื่องมือ เพื่อเป็นธรรมและวินัยนี้ เพื่อประพฤติปฏิบัติ เป็นเครื่องมือที่เราจะเข้าไปสู่ธรรม เป็นเครื่องมือที่เราจะตัดแปลงตัวเราเข้าไปสู่สัจจะความจริง

แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติด้วยความไม่จริงจังของเรา กฎกติกาก็ล่วงสมัยปฏิบัติไม่ได้ แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราประพฤติปฏิบัติ เช่น หลวงปู่มั่น ท่านทำของท่าน หลวงตาท่านเล่าให้ฟังประจำว่า “เก็บหอมลอมลิบ”

หลวงปู่มั่นเป็นพระอะไร ในเมื่อลูกศิษย์ที่ไปอยู่กับหลวงปู่มั่น ก็เชื่อมั่นว่าหลวงปู่มั่นท่านเป็นพระอรหันต์ นี่พระอรหันต์เห็นไหม ธรรมและวินัยนี้ยกเว้นภิกษุผู้เฒ่า ภิกษุผู้ป่วยไข้ เพราะเฒ่า เพราะป่วยไข้ยกเว้น ยกเว้นเพราะมันทำไม่ได้ไง ที่ว่ากฎกติกามันบังคับไม่ได้ มันล่วงสมัย แต่ถ้าเราซราภาพ เราทำสิ่งนั้นไม่ได้

สิ่งที่ทำไม่ได้เห็นไหม เจตนาขนาดไหนมันก็ทำไม่ได้ เวลาหลวงปู่มั่นท่านเก็บหอมลอมลิบ ครูบาอาจารย์ท่านบอก ท่านเก็บหอมลอมลิบของท่าน ทั้งๆ ที่ท่านเป็นพระอรหันต์แล้วนะ ท่านทำของท่านตลอด ท่านรักษาเก็บหอมลอมลิบเพื่ออะไร เพราะว่าให้เป็นแบบอย่างไง ให้อนุชนรุ่นหลังได้เป็นแบบอย่าง

ตอนนี้เวลากฎกติกาที่เราปฏิบัติไม่ได้ เราล่งสมัย กติกาเห็นใหม่ เพราะกติกาศรรณและวินัย กฎกติกาเราทำไม่ได้ เพราะอะไร เพราะเราอ่อนแอ ทำไม่ได้เพราะเราไม่จริงใจ ถ้าความจริงใจของเราเห็นใหม่ ถ้าเราเห็นว่าเป็นเครื่องมือละ

คูสิ เราจะกินข้าว เรามีช้อน มีภาชนะที่จะใส่อาหาร นี่เราจะประพฤติปฏิบัติธรรม เราไม่มีเครื่องมือสิ่งใดๆ เลย เราไม่มีอาวุธเลย เราไม่มีเครื่องมืออะไรที่จะประพฤติปฏิบัติเพื่อจะต้อนหน้ากิเลสเราเลย แล้วบอกว่าสิ่งนี้มันไม่จำเป็น มันล่งสมัย เราทำไม่ได้.. ทำไม่ได้.. ทำไม่ได้เพราะกิเลสมันไม่ยอมทำไง ทำไม่ได้เพราะกิเลสมันจะปฏิเสธไป

แต่ถ้าทำได้ ในเมื่อหมู่ชน เวลาธรรมและวินัย ปรมปร ภิกษุเป็นอภิปาจิตตีย์ เว้นไว้แต่คราวภิกษุมาก คราวเดินทาง คราวต่างๆ นี่มันมีความจำเป็น ในเมื่อกฎหมายบังคับนะ มันมีข้อยกเว้นต่อเมื่อมีความจำเป็น

คำว่ายกเว้น คือมันมีสิ่งที่ปฏิบัติแล้วมันขัดแย้ง เพราะกฎหมายไม่ได้บัญญัติมาเพื่อฆ่าคน ไม่ได้บัญญัติมาเพื่อทำลายคน กฎหมายบัญญัติมาเพื่อคุณงามความดี ศรรณและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติมาเพื่อการประพฤติปฏิบัติของเรา

ถ้าเราเห็นคุณประโยชน์ เราจะเอาสิ่งนี้มาเป็นคุณประโยชน์ แต่ถ้าเป็นกิเลสมันเห็นโทษ เพราะมันไม่มีความสะดวกสบาย มันขัดแย้งไปหมด เราทำอะไรมันมีแต่กฎกติกา ทำอะไรมันไม่มีความสะดวกสบายเลย มันก็จะเอาแต่ความสะดวกสบายของมัน นี่เพราะว่ามันไม่เห็นคุณค่า

ถ้าเราเห็นคุณค่านะ ว่าธรรมและวินัยนี้ประเสริฐมาก ศรรณวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา พอปฏิบัติขึ้นมาถึงเป็นศาสดาของเรา เสวยวิมุตติสุขแล้วนะ “แล้วจะสอนอย่างไร จะสอนอย่างไร จะสอนใครได้หนอ” คำว่าจะสอนอย่างไร คุณในหมู่ชนเห็นใหม่

ชาววัชชีบุตร เป็นภิกษุที่โหดร้ายมาก แล้วเวลาพระไปก็มีแต่ความเห็นของตัว ถึงว่าหยาบเงินได้ ต่างๆ ได้เห็นใหม่ พระมาก็บังคับจะให้ทำ มาฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พอมาฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ให้พระสารีบุตรไปแก้ไข

เป็นลัทธิวิหริกของพระสารีบุตร เพราะพระสารีบุตรบวชให้ เขาโหดร้าย เขาทำอะไรไป
นี่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า ให้เอาพระไป พอเอาพระหมุ่มมากไปนี่ ให้ทำ
พรหมทัณฑ์ ให้ไล่ออกไปจากพื้นที่นั้น ไม่ให้อยู่ในพื้นที่นั้น นี่ผลประโยชน์ต่างๆ มันจะ
เกิดขึ้น นี่พูดถึงผู้ที่ปรารถนาทางโลกนะ

แต่เวลาปรารถนาทางธรรมละ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดกับ
พระกัสสปนะ “กัสสปะเอ๋ย ! เธอก็อายุปานเรา ๘๐ ปีแล้ว ทำไมต้องถือธุดงค์วัตรให้มัน
ลำบาก เป็นพระอรหันต์ทำไมต้องลำบากขนาดนั้น”

นี่พระกัสสปะบอกองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “ข้าพเจ้าไม่ได้ถือเพื่อ
ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าถือธุดงค์วัตรเพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้เป็นคฤหัสถ์ ได้เป็นแบบอย่าง”

ได้เป็นแบบอย่างเห็นไหม ธรรมวินัยก็คือกฎหมาย กฎหมายก็เป็นตัวอักษร
ตีความแล้วไม่เข้าใจแล้วจะทำสิ่งใด ถ้าไม่มีตัวอย่าง ไม่มีแบบอย่างเลย แต่ถ้ามีแบบอย่าง
ขึ้นมาเห็นไหม ทำไว้เพื่อเป็นคฤหัสถ์ เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้มีแบบอย่าง

นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สาธุนะ ! ถึงแลกผ้าสังฆา นี้ถือผ้าบังสุกุล ไม่
รับผ้าคฤหบดีจิ๋ว ไม่รับผ้าที่โยมเอามาถวาย เก็บเอาที่ซากศพ ห่อศพ ผ้าได้ตามความ
ปรารถนามันก็ไม่มี ถ้าผ้าที่ได้ตามความปรารถนา ความต้องการมันก็ไม่มีใช้ไหม ถ้ามัน
ขาดแค่ไหนก็ปะชุน.. ปะชุน ปะชุนถึง ๗ ชั้น !

พระภิกษุผู้เฒ่า อายุ ๘๐ ปี แล้วใช้ผ้าสังฆาหนาถึง ๗ ชั้น พาดอยู่บนไหล่ แล้ว
เวลาห่มผ้าซ้อนออกบิณฑบาต มันจะเทอะทะขนาดไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าขอแลกนะ ขอแลกด้วยผ้าสังฆาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระกัสสปะ

นี่ผู้ที่เห็นคุณประโยชน์ เห็นสิ่งต่างๆ ว่าเป็นคุณประโยชน์ของตน พระกัสสปะก็
ทำถึงที่สุดแห่งทุกข์แล้ว แล้วยังเห็นคุณประโยชน์ของอนุชนรุ่นหลังเห็นไหม ผู้ที่เห็น
คุณประโยชน์จะทรงธรรม ทรงวินัยไว้ เป็นประโยชน์กับอนุชนรุ่นหลังต่อไป

ผู้ที่ไม่เห็นประโยชน์ ! มันลวงสมัย มันไม่มีความจำเป็น มันทำไม่ได้.. ทำไม่ได้..
ทำไม่ได้เพราะมันไม่ทำ ! ถ้ามันทำได้มันทำทั้งนั้นละ คนเราถึงที่สุดแล้ว เวลาประพฤติ
ปฏิบัติไปแล้วนี่ ถ้ากิเลสมันจะมีอำนาจขึ้นมา ก็แค่ตายเท่านั้นละ

ถ้ามันตาย อะไรตายก่อน อ้าว.. สละตายเลยนี่ เพราะสละตายแล้วจบ ! ไม่มีอะไร
เลยที่จะขัดขวางได้ แต่เพราะเราไปเห็นไข้ใหม่ โน่นก็ลำบาก นี่ก็ลำบาก เราไปเห็นแต่
ความลำบากลำบากไปหมดเลย แต่เวลากิเลสมันจี๋หัวแล้วไม่มอง เพราะกลัวความลำบาก
กิเลสมันถึงได้ใจใจ กิเลสถึงบอกว่า ไอ้เนี่ยมันอยู่ใน โอวาทตลอดละ เพราะมันไม่กล้าทำ
สิ่งใดเลย ไม่กล้าฝืน

ฝืนใจของตัวเองคือฝืนกิเลส กิเลสมันกลัวความรู้สึกเรานะ กิเลสมันอยากดู อยาก
เห็น อยากเป็น อยากไปนี่.. ไม่ไป ! อยากจะกิน.. ไม่ ! ไม่ ! ไม่ ! การกระทำอย่างนี้ไม่ใช่
พูดแต่ปากนะ

หลวงตาท่านเล่าประจำ หลวงปู่หล้า กู้อ้อก้อนี้ ไปบิณฑบาตมา บิณฑบาตในป่า
ในเขา ไม่ได้บิณฑบาตในเมืองนะ ได้สิ่งใดมา นี่คนพื้นถิ่น ได้อาหารมา สิ่งใดที่ไปตก
อาหารขึ้นมา นี่จับโยนทิ้งเข้าป่านะ อาหารที่ตกมาใส่..

สมัยโบราณมันยังไม่มีถุง ไม่มีพลาสติกหอรอก เขาก็ห่อใส่ใบตอง เห็นอะไรที่เรา
คุ้นชิน เคยกิน เคยฉัน แล้วมันถูกจริต มันพอใจนี่ อันไหนมันพอใจ จับอันนั้นทิ้งเข้าป่า..
จับอันนั้น โยนเข้าป่า.. แล้วพอไปถึงวัด มีอะไรเหลือในก้นบาตรละ ก็มีเหลือแต่สิ่งที่
ตัวเองไม่ต้องการทิ้งนั่นเลย ฝืนฉันมันไป !! ฝืนกินมันไป !

เห็นไหม ผู้ที่จะฝืนมัน ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมา ท่านทำของท่านมา
อย่างนี้ แล้วท่านทำของท่านมาจริงๆ นี่ครูบาอาจารย์ที่ท่านทำของท่านมาเป็นตัวอย่าง
เป็นแบบอย่างมันมีเห็นไหม นี่พอแบบอย่างมันมีนี่ แล้วทำไมเราทำไม่ได้

ถ้าเราทำของเราได้เห็นไหม เราทำของเราได้ เราจะแก้ไขของเรา เราจะฝืนมัน เรา
จะฝืนกิเลสของเรา ถ้าเราฝืนกิเลสของเรา แต่เราไม่ฝืนกิเลสของเรา เราตามกิเลสของ
เราไป เพราะตามกิเลสของเราไปมันก็เห็นแล้วละ

กติกานี้มันล่วงสมัย มันพ้นสมัยทั้งนั้นละ ธรรมวินัยนี้มันปฏิบัติไม่ได้ หมดยุค
หมดสมัยปฏิบัติไม่ได้แล้ว ! ทำแต่ความพอใจของตัว

โลกเดี๋ยวนี้มันแคบไป มหายานเขาเป็นอย่างนั้น อจริยวาท เรื่องศีล เรื่องอะไร เขาบอกว่าเขาถือศีลของเขา เขาตั้งศีลแล้วถือศีล เขาไม่ผิดศีลของเขา นี่เขาว่า อจริยวาท ฉะนั้นธรรมวินัยนี้มันก็เลยแตกต่างกัน แล้วสังคมมันแคบ ไปเห็นเขารู้เข้าใจ

แต่รู้เข้า เราก็ต้องเคารพ.. เคารพความเห็นต่าง ถ้าเคารพความเห็นต่าง ในเมื่อ มหายานเขาเป็นอย่างนั้น ก็ต้องให้เขาเป็นอย่างนั้น

ในเดรวาทเราเป็นของเราอย่างนี้ เราก็เป็นอย่างนี้ เพราะในเดรวาทของเรา มันก็มี หลักมีเกณฑ์ของเรา นี่พูดถึงโลกมันแคบไป ถ้าพูดอย่างนี้เขาจะบอกว่ามันเป็นอัตตคติ มถนุโยค ยึดมั่นถือมั่นแต่จิตใจคับแคบ จิตใจไม่ยอมรับความเห็น เรายอมรับความเห็น ของเขา ความเห็นต่าง..

กฎหมาย ! กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายสากลต่างๆ ของเขานะมันเรื่องของ เขา แต่ถ้ามันไม่ทำผิดก็เรื่องของเขา แต่ในเมื่อกฎหมายของเรา ในเมื่อเราเป็นเดรวาท ใน เมื่อเราประพฤติปฏิบัติของเรา เราบวชในเดรวาท เราก็ต้องยอมรับกฎหมายของเรา

ถ้าเราไม่ยอมรับกฎหมายในถิ่นเกิดของเรา แล้วเราจะยอมรับกฎหมายของใคร เห็นเขาทำก็ทำตามเขาละ แต่เวลากิเลสของเรามันเห็นตามใครละ มันก็เห็นความ สะดวกสบายใช่ไหม นี่พูดถึงคนจะฝึก ถ้าคนจะฝึกนะมันเห็นคุณค่า.. เห็นคุณค่าของ เครื่องไม้เครื่องมือ เวลาอยู่กับครูบาอาจารย์ จะบอกว่าท่านคอยบอกกล่าว แต่ถ้าเป็น ประสาโลก ท่านคอยติคอยเตือน คอยบอก

หลวงตาท่านพูดประจำ เหมือนตบมือเลย มือของคนเรานี้ จะไปหยิบสารพิษ ไป หยิบของเป็นภัยนี้ จะตบมือไว้ ตบมือไว้ ใจของเรานี้มันไปคว้าไปหยิบสิ่งต่างๆ มันไม่รู้ หรอก แล้วครูบาอาจารย์ท่านตบมือไว้ นั่นอย่า ! นั่นอย่านะ !

พ่อย่า ! นั่นละข้อบังคับ เราก็ฝันไปหมดเลย มันไม่ได้ตั้งใจ ไม่มีความพอใจ ต่างๆ เลย มันก็ย้อนกลับมาในนวกวาท ภิกษุบวชใหม่ ทนไม่ได้กับคำสอน ภิกษุบวช ใหม่ ภัยของภิกษุบวชใหม่มีอะไรบ้าง

ภัยของภิกษุบวชใหม่นะ ! ทนคำสอนไม่ได้ ทนคำบอกกล่าวไม่ได้ ทนอะไร ไม่ได้สักอย่างเลย ! ประชาธิปไตย นี่สิทธิเสมอภาค ! แล้วก็เอามาอ้างกัน แล้วครูบา

อาจารย์สอนเพราะอะไร เพราะพระพุทธเจ้าเห็นเรื่องของกิเลสไง กิเลสของคนมันคือตัวตนมันเป็นใหญ่ แล้วความรู้สึก ยิ่งปัญญาชนยิ่งศึกษามากยิ่งรู้มาก ยิ่งศึกษามากก็รู้แต่เรื่องโลกนะ แต่ไม่รู้จักตัวเองเลย

แต่ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้มันศึกษาตัวเองไง ทิ้งให้หมด คำว่า “ทิ้งให้หมด” ก็สร้างภาพ ว่างๆ ว่างๆ ทิ้งแล้ว.. มันไม่ได้ทิ้งอะไรเลย มันไปยึดมันถือมันอีกชั้นหนึ่ง แล้วบอกว่ามันทิ้งแล้ว แต่ถ้ามันทิ้งของมันเองนะ มันทิ้งนะ คุณตีความทิ้งของมันนะ มันจะมีความสุข

จะไม่ถามว่า “ว่างๆ นี่มันคืออะไร ! ว่างๆ นี่มันคืออะไร !” กินข้าวมาแล้วมาถามว่ากินข้าวกับอะไร ก็เอ็งกินมากับมือ แล้วมาถามคนอื่นว่ากินข้าวกับอะไร

นี่ก็เหมือนกัน ว่างๆ แล้วมันคืออะไร... มันคือความไม่จริงใจ คือไม่ได้กิน ความเป็นอย่างของเรา สามัญสำนึกของคนมันมี นี่พอมันมีมันก็ว่ากันตามนั้น แต่เป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง

ถ้าเป็นความจริงมันเป็นปัจจัยตั้ง ผู้ที่รู้ก่อน เห็นไหม ครูบาอาจารย์เวลาไปถามปัญหาท่านนะ ท่านบอกว่า “พูดมาเลย เราเป็นผู้ฟังเฉยๆ” สิ่งที่เขาทำมานะ ข้อเท็จจริงมันอยู่ที่นั่น แล้วถ้าข้อเท็จจริงถูกต้อง ก็คือถูกต้องในความเป็นจริงแล้ว ตั้งแต่เขาถามหรือไม่ถาม มันก็ถูกต้องตามความเป็นจริงแล้ว

แต่ถ้ามันไม่ถูกต้อง มันก็ผิดมาตั้งแต่ตามความเป็นจริงแล้ว จะมาถามขนาดไหน มันก็ผิด พอมันก็ผิดนะ “หลวงพ่อนี้ ! อะไรก็ผิดทุกอย่างเลย.. ผิดทุกอย่างเลย”

เราไม่มีสิทธิไปบอกว่า ถูกหรือผิดในข้อเท็จจริงนั้น ! แต่เราบอกว่าผิดตามความเป็นธรรม ถ้าเป็นธรรมมันผิด มันก็คือผิด !

ข้อเท็จจริงคือข้อเท็จจริงนะ ข้อเท็จจริงมันเป็นอย่างนั้น เงินในกระเป๋าของคนมีเท่าไรก็มีเท่านั้นละ เราจะบอกว่า มีเพิ่มขึ้น-ลดลง เราไม่สามารถไปเพิ่มเงินในกระเป๋าหรือลดเงินในกระเป๋าของบุคคลคนอื่นได้ เงินในกระเป๋าของคนๆ นั้น มันก็เป็นเงินในกระเป๋าของคนๆ นั้นเท่านั้น ก็พูดตามความเป็นจริงว่าเงินในกระเป๋านั้น แต่ผู้ที่มีเงินในกระเป๋านั้นมีความเห็นผิดว่าเงินในกระเป๋าของตัวเองมีเท่านี้ แต่ให้ค่ามันมากกว่านั้น

เราก็บอกว่า ต้องย้อนกลับมาสู่ความจริงว่า เงินในกระเป๋า มีค่าเท่าไรก็เป็นค่าเท่า นั้น นี่ก็เหมือนกัน วุฒิภาวะของคน วุฒิภาวะของการปฏิบัติมันแตกต่างกัน หลากหลายขึ้นมา ครูบาอาจารย์มีหน้าที่อย่างนี้เห็นไหม

ครูบาอาจารย์ของเราถึงเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เป็นครูองค์แรกของโลก แล้วก็ฝึกฝนศาสนทายาท ธรรมทายาทมา เรามีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ

ถ้าเราไม่มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ เราไปอ่านกฎ เราก็ไปตีความกฎว่ากฎล่วงสมัย กฎพ้นสมัย เราจะไม่ยอมฝึก เราจะฝึกด้วยความเห็นของเรา เราจะปฏิบัติด้วยความเห็นของเรา เราจะปฏิบัติด้วยความสะดวกสบายของเรา อันนี้เป็นธรรม ! เป็นธรรม ! เพราะเป็นความสุข กิเลสมันพอใจ ถ้ามีกฎกติกาขึ้นมา อันนี้เป็นกิเลส ! กิเลส ! กิเลส ! เพราะกิเลสมันไม่พอใจนี่ไง ถ้าเราอ่านเอง เราศึกษาเอง ส่วนใหญ่จะเป็นอย่างนี้

แต่มีผู้ที่ศึกษาเองแล้วเป็นธรรมก็มี แต่มีส่วนน้อย ส่วนน้อยหมายถึงวุฒิภาวะของเขา เขาสร้างของเขามาดี แต่พวกเรานี้จิตใจอ่อนแอ จิตใจที่มันไม่มีหลักมีเกณฑ์ เราจะต้องพึ่งครูบาอาจารย์ด้วย แล้วศึกษาด้วย

ในธรรมบอกว่า “ห้ามพึ่งบุคคล ให้พึ่งธรรมะเถิด !” แต่ธรรมะอยู่ในใจของครูบาอาจารย์ท่านเป็นบุคคลด้วย ท่านเป็นธรรมด้วย สุดยอด ! เพราะเป็นธรรมะที่พูดได้ ธรรมะที่สื่อสารได้ ธรรมะในหนังสือเป็นธรรมะที่เราตีความ โดยกิเลสของเรา เราจะสื่อสารไม่ได้นะ

นี่พูดถึงกฎกติกาที่จะมีคุณค่า ถ้าเราเห็นคุณ เราจะสาธุ ! แต่ถ้าเราเห็นโทษ เราจะยกเลิก แล้วเราจะทำตามความพอใจของเรา แต่ถ้าเราเห็นคุณของมัน เห็นคุณของธรรม เห็นคุณของกฎกติกา แล้วเราศึกษา ทำไมถึงทำอย่างนี้ เหตุผลเขามีนะ มันมีที่มาที่ไป

กฎหมายทุกข้อ เขาบัญญัติขึ้นมา เขามีนิยามของเขา เพื่ออะไร ประโยชน์อะไร ผลมันคืออะไร แต่นี่เราไม่เข้าใจ เริ่มต้นก็ ผิด ! ผิด ! ผิด ! ไม่เอา ! ไม่ต้องการ ! แต่ไม่ศึกษา ไม่ค้นคว้า แล้วเราจะไม่ได้อะไรเลย ศึกษาด้วยกิเลส ศึกษาด้วยธรรมจะได้ธรรม ปฏิบัติของเราให้ตามความเป็นจริง แล้วเราจะมีคุณธรรมในหัวใจของเรา เอวัง